

Kronovalls Store Vång

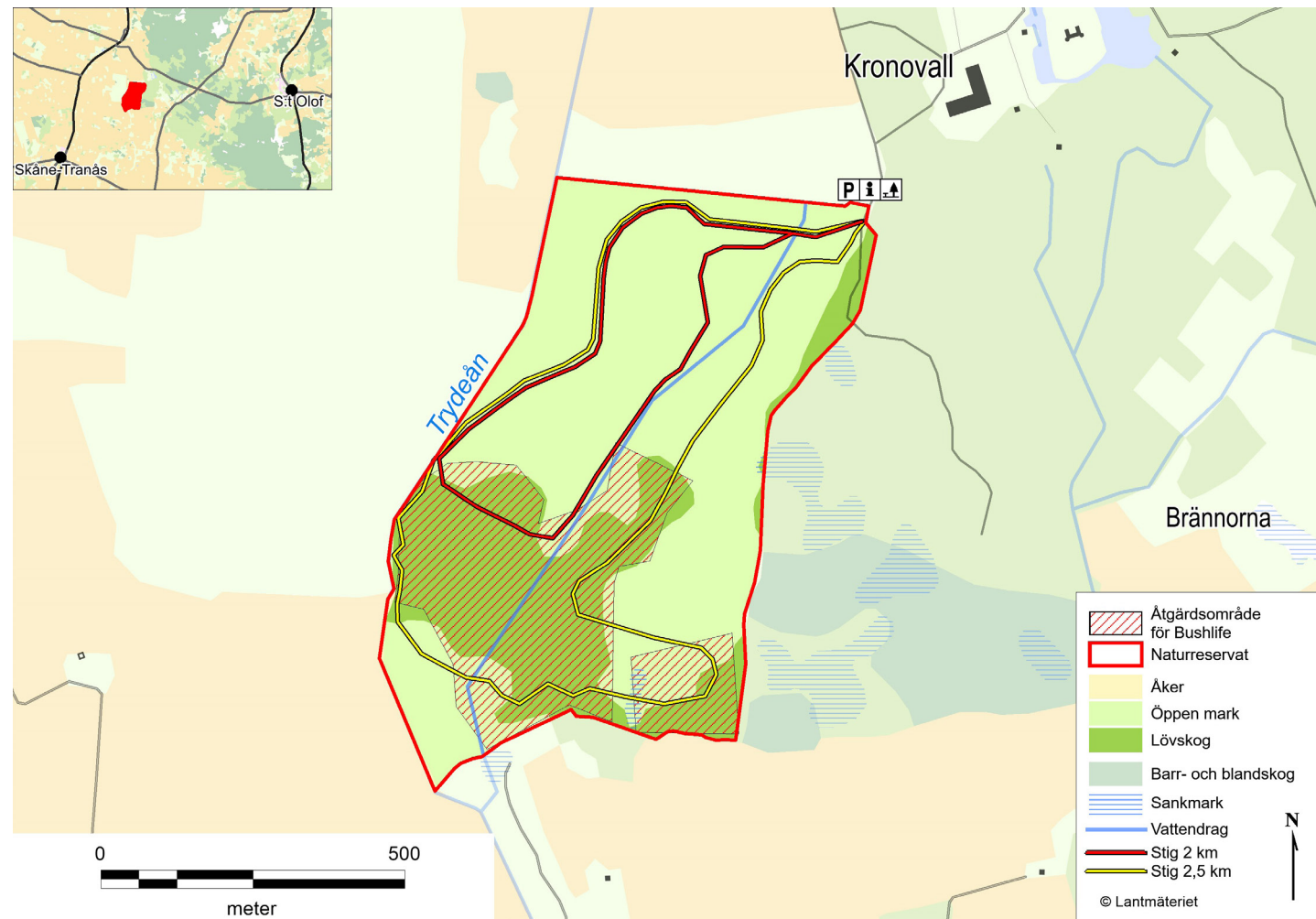
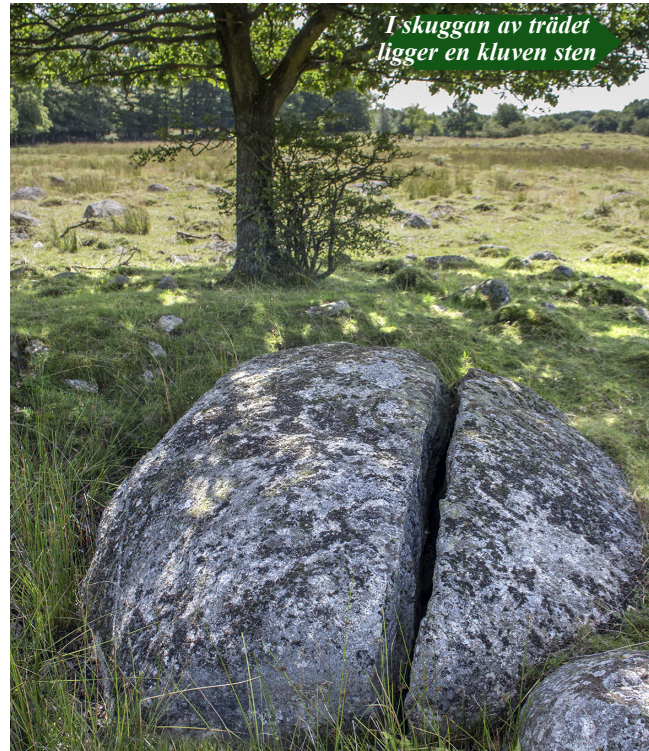
Betesmarker med gamla anor

Store Vång har tillhört Kronovalls gods och har under många hundra år använts för slätter, samt som betesmark för djuren. Slottsmiljön har satt sin prägel på det omgivande landskapet. Idag är det främst ett typiskt godslandskap, med stora sammanhängande åkrar, alléer och vidsträckt lövskog, med stort inslag av gamla grova träd.

Det finns kulturhistoriska lämningar i området i form av stenmurar, odlingsrösen samt en ruin. Ruinen, som finns i sydvästra hörnet, omges av små åkrar och är förmodligen lämningar efter ett torp. Området har hävdats som ängsmark sedan slutet av 1600-talet, men eftersom man tror att sätesgården har rötter ända tillbaka till medeltiden brukades marken troligen som ängsmark redan då.

Naturresevatet

Naturresevatet Kronovalls Store Vång bildades 2010 och betas idag av kor. Området är kuperat med delvis fuktiga ängar mellan buskbeklädda kullar. Den norra delen av

området är till största delen öppet. I den södra delen finns en betad ädellövskog med ek, bok och avenbok men även någon skogslind och här och var ask. Marken är sten- och blockrik och det finns områden med många stora tuvor. Många av dessa har den gula tuvmyran som skapat. Arten bygger ofta jordstackar, som kan bli gamla och helt övervuxna med mossor, örter och gräs.

Växter och djur

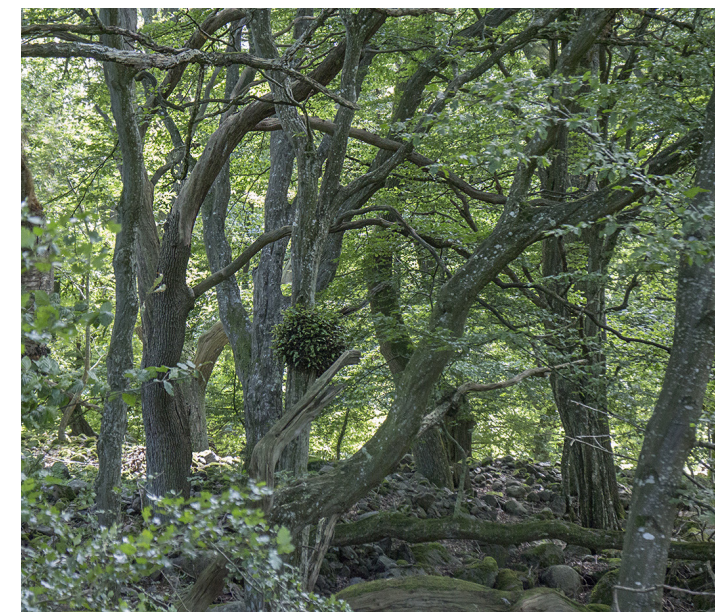
På Store Vång finns många av de växter som vi förknippar med ängs- och betesmarker, som kattföt, jungfrulin, granspira och slättergubbe. I den glesa ädellövskogen har de betande djuren, tillsammans med en naturvårdsinriktad skötsel, skapat ett trädlandskap med många gläntor och gamla, vidkroniga ekar. Speciellt för Kronovalls Store Vång är också de stora gamla lindarna.

re vattensalamander

På försommaren när de många blommande hagtornsbuskarna lyser vita är betesmarken full av liv. Lövgrodor leker i dammarna kring naturresevatet. Under april-juni kan du höra deras kväkande ljuda över markerna och hitta dem sittande i buskarna. De har häftskivor på tår- och fingerspetsar och är goda klättrare.

I de blötaste kärrpartierna finns även större vattensalamander. Med undantag av lekperioden lever den håller till under stammar och stubbar, beklädda stenar och i smågnagargångar.

Knotiga och krokiga grenar av avenbok

Stora döda träd ger liv

Här och där i skogen vilar en fallen trädjätte. Den får nu sin sista viktiga uppgift som bostad och föda åt vedlevande insekter och svampar. Döda träd är viktiga för den biologiska mångfalden.

För att naturvärdena som finns i Kronovalls Store Vång ska bevaras krävs en kontinuerlig skötsel. Området ska betas av kor eller andra djur. Man får inte gödsla eller använda kemiska bekämpningsmedel. På så sätt behåller man den unika miljön som funnits på Kronovalls Store Vång under århundraden även i framtiden.

Friluftsliv

Inom naturreservatet finns två markerade vandringsstigar som delvis är spångade. Den längre, gulmarkerade stigen går över partier med fuktig kärrmark och här kan det vara bra att ha stövlar eller kängor.

Bushlife

Projektet BushLife arbetar för att förbättra och återskapa livsmiljöer för de många arter som har sin hemvist i våra skånska träd- och buskrika betesmarker.

Hagmarker och slätterängar med stora träd och spridda buskar är värdefulla. Förutom att vi människor tilltalar av denna miljö så är många arter av skalbaggar, svampar, lavar, mossor, fåglar och fladdermöss beroende av den för sin överlevnad.

För bara 100 år sedan var ekhagmarkerna en vanlig syn i Skåne men från 1900-talets början har jordbruket förändrats kraftigt och många hagmarker och slätterängar har odlats upp eller växt igen. Det är här projektet BushLife ska göra en insats.

Insatser ska göras i 18 skånska Natura 2000-områden. Målet är att öka livslängden på gamla träd och skapa ett varierat mark- och buskskikt. Drygt 620 ha skånska träd- och buskrika gräsmarker ska restaureras tills projektet avslutas 2020.

I flera av dessa marker finns ett stort behov av att röja i buskskiktet som har blivit helt slutet. I andra områden behöver fler buskar och träd planteras. Det kommer att skapas omväxlande gräsmarker och därmed förutsättningar för en större biologisk mångfald.

Välkommen ut på betesmarkerna i Kronovalls Store Vång.

Barbastel

I Djurrödsbäcken finns många fjärilar av flera olika arter, vilket kan vara ett av skälen till att den sällsynta fladdermusen Barbastell finns här. Den är speciellt inriktad på att jaga fjärilar, men tar även flera smådjursgrupper som t.ex. tvåvingar och spindlar.

På Kronovalls Store Vång ska man inom projektet Bushlife genomföra flera åtgärder:

- * För att motverka igenväxning ska buskar och unga träd röjas från de mest igenvuxna delarna av markerna. Denna åtgärd kommer även att användas för att friställa grova träd som hotas av att yngre träd växer genom kronorna. Målet är fortfarande att bevara de träd- och buskrika gräsmarkerna, så många buskar kommer att lämnas kvar.
- * 100 hasselmusholkar ska placeras ut i reservatet.

Målet med projektet är att restaurera 16 hektar betesmark. Dessa ska fördelas på fem olika naturtyper: silikatgräsmarker, fuktängar, trädklädd betesmark, näringsrik ekskog och svämlövskog.

Barbastell använder grova, äldre träd som viloplats.

Kronovalls Store Vång ligger i sydöstra Skåne, ca 2 mil nordväst om Simrishamn.

Om du kör från Fågeltofta mot St Olof, på väg 1587, finns vägvisare "naturreservat", till en grusväg, innan Kronovalls slott.

Tänk på detta när du besöker naturreservatet!

- * Hunden ska hållas kopplad året runt
- * Mark, stenar och fasta naturföremål får inte skadas
- * Du får inte avsiktligt störa det vilda djurlivet
- * Tält, husvagn, campingbil eller motsvarande får inte ställas upp inom reservatet
- * Du får inte sätta upp skyltar, affischer, skrivelser eller dylikt
- * Skräpa inte ner

Tillstånd av Länsstyrelsen krävs för att samla in vilda djur, t ex insekter, spindlar, mollusker och andra ryggradslösa djur samt att plocka vedlevande svampar.

Fullständiga föreskrifter för besökare finns angivna på skyltar i reservatet.

Information

Länsstyrelsen i Skåne
Miljöavdelningen
205 15 MALMÖ
010-224 10 00

www.lansstyrelsen.se/skane

www.bushlife.se

Produktion: Ekologgruppen i Landskrona AB
På uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne
Foto: Ekologgruppen
Illustrationer: Birgitta Bengtsson Ekologgruppen (vattensalamander), Katarina Månsson, BrizaNatur (övriga)
Tryckår: 2018

Länsstyrelsen
Skåne

NATURRESERVAT I SKÅNE

**Kronovalls
Store Vång**

